

Image not found

<https://letteraturaeuropea.uniroma1.it/sites/all/themes/business/logo.png>

Published on *Lirica Medievale Romanza* (<https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it>)

[Home](#) > [BERTRAN DE BORN](#) > [EDIZIONE](#) > [Razos](#) > [Poi lo gens terminis](#) > [Tradizione manoscritta](#)

Tradizione manoscritta

- letto 441 volte

Canzoniere F

- letto 352 volte

Riproduzione fotografica

Al manoscritto [1]

Image not found

https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/sites/default/files/Chig.L.IV_.106.pt_.A_0154_fa_0073v_m.jpg

Image not found

https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/sites/default/files/Chig.L.IV_.106.pt_.A_0155_fa_0074r_m.jpg

Image not found

https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/sites/default/files/Chig.L.IV_.106.pt_.A_0156_fa_0074v_m.jpg

- letto 264 volte

Edizione diplomatica

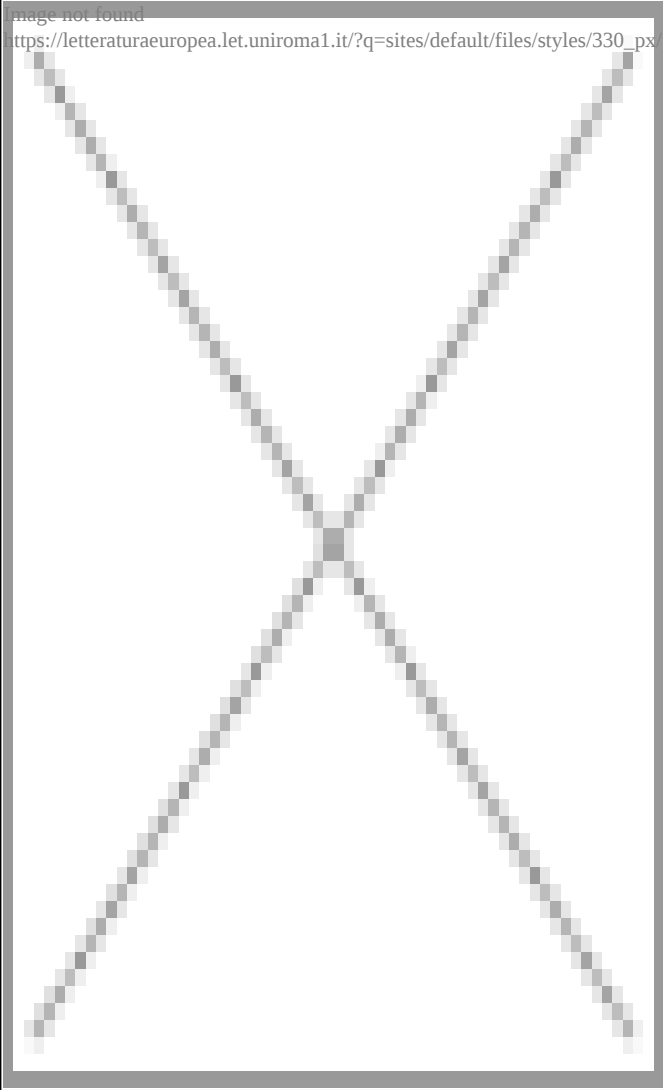
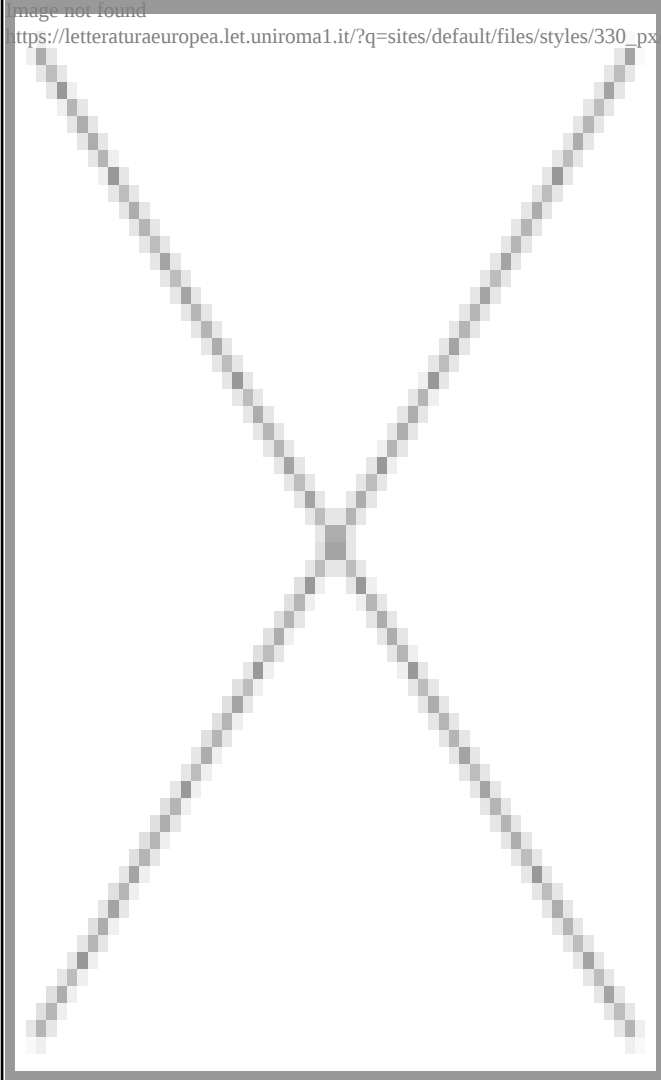
73v	
	(L)O reis henrics danglet(er)ra si temia assis B(er)tran de born de dinz alta fort el con batia con sos edificis qe molt li uolia gran mal. qar el crezia qe tota la gue rra qel reis ioues sos fillz li auia fata. q(e) b(er)trans li agues feita far. E p(er)so era ue(n) gutz de nan auta fort p(er) lui des(er)etar. E lo reis daragon li uenc en lost del rei hen
74r	
	ric denan autafort. E qan b(er)trans o saup si fo molt legres qel reis daragon era en lost. p(er)so qel era sos amics specials. El rei(s) daragon si mandet sos messages dinz lo castel. qen b(er)trans li ma(n)des carn (et) pan e vi(n). (et) el si len mandet assaz. E p(er)lo mes p(er) qui el li mandet los presenz el lo mandet p(re) gan. qel fezes. si qel fezes los edificis mu dar. e far traire en outra p(er)te. qe murs era tot rotz on ill ferian. Et el p(er) gran auer del rei henric. el li dis tot so qen. B(ertran). li avia mandat pregan. El reis henrics si fez me t<e>re dels edificis plus en aquela p(er)te non saup qel murs era rotz. E fo ades lo murs p(er) terra. e castels pres e. B(ertran). etota sa genz. E fo menatz al pauaillon del rei henric. elo reis lo receup mol mal. El reis henrics si li dis. b(er)trans uos auez dit qe anc la mei tatz de uostre sen no(n) uos bisognet nul te(m)p(s). mas sa pchaz qara uos besogna ben. Seigner dis. b(ertran). eles uers qeu lo dis edis me be(n) uer tat. El reis dis. Eu crei ben qel uos sia ara(s) faillitz. Seigner dis.b(ertrans). be(n) mes faillitz. E com dis lo reis. Seigner lo iorn qel ualle(n)z joues reis uostre filz mori. Eu p(er)di lo saber el sen ela conoissenza. El reis qant auzi soqen. B(ertrans). dizia en ploran del fil. ue(n)c li gra(n)z dolor(s)
74v	

image not found https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/?q=sites/default/files/styles/330_px/public/fullsizeoutput_1f81.jpeg&itok=7FxC0hzS 	al cor de pietat. (et) als oillz si qe no se pot tener qe no se pasmes de dolor. E qan re uenc de pasmaison. el ad en b(er)tran e(n)plo ran dis: vos auez ben dreig. et es be razo(s) si uos auez lo sen p(er)dut p(er) lo meu fill. q(i) uos uolia meillz qe ad home del mo(n)d. Et eu p(er) amor de lui uos quit la p(er)sona elauer. el uostre castel. euos ren la mia amor. ela mia gratia. E uoz don ci(n)c cen marcs darzen p(er) los danz qe uos auez re ceubutz. En .b(er)tran). si li cazi als pes referenli gratias (et) m(er)ces. El reis co(n) tota la soa ost sen anet. E .b(er)tran). qan saup qel re(i)s darago(n) li auia feita si laida si fo molt iratz. co(n) lo rei an fos. E si saubia co(n) el era ue(n)gutz al rei henric esser soldadiers logaditz. E saubia co(n) lo reis darago(n) era uengutz de paubra gen(er)acion. de carlades. dun castel qui ha nom carlat. qes en rosergue. en la terra del comte de rodes. En peire de carlat qera seigner del castel. p(er) ualor (et) p(er) proesa si tolc p(er) muiller la comtessa de millau. qera caseguda en erectat. E si nac un fill qui fo ualenz epros. e co(n) qis lo co(n)tat de p(ro)enssa. Et us sos fillz si conqis lo comtat de barsalona. (et) ac il nom Raymonz berengiers. lo qal co(n)qis
--	---

- letto 336 volte

Edizione diplomatico-interpretativa

73v	
(L)O reis henrics danglet(er)ra si tenía assis B(er)tran de born de dinz alta fort el con batia con sos edificis qe molt li uolia gran mal. qar el crezia qe tota la gue rra qel reis ioues sos fillz li auia fata. q(e) b(er)trans li agues feita far. E p(er)so era ue(n) gutz de nan auta fort p(er) lui des(er)etar. E lo reis daragon li uenc en lost del rei hen	Lo reis Henrics d?Angleterra si tenía assis Bertran de Born dedinz Autafort, e.l conbatía con sos edificis, qe molt li volia gran mal qar el crezia qe tota la guerra qe.l reis Joves, sos fillz, li avia fata, qe Bertrans li agues feita far. E per so era vengutz denan Autafort per lui deseretar. E lo reis d?Aragon li venc en l'ost del rei Henric
74r	

ric denan autafort. E qan b(er)trans o saup si fo molt legres qel reis daragon era en lost. p(er)so qel era sos amics specials. El rei(s) daragon si mandet sos messages dinz lo castel. qen b(er)trans li ma(n)des carn (et) pan e vi(n). (et) el si len mandet assaz. E p(er)lo mes p(er) qui el li mandet los presenz el lo mandet p(re)gan. qel fezes. si qel fezes los edificis mu dar. e far traire en outra p(er)te. qe murs era tot rotz on ill ferian. Et el p(er) gran auer del rei henric. el li dis tot so qen. B(er)tran. li avia mandat pregan. El reis henrics si fez me t<e>re dels edificis plus en aquela p(er)te non saup qel murs era rotz. E fo ades lo murs p(er) terra. e castels pres e. B(er)tran). etota sa genz. E fo menatz al pauaillon del rei henric. elo reis lo receup mol mal. El reis henrics si li dis. b(er)trans uos auez dit qe anc la mei tatz de uostre sen no(n) uos bisognet nul te(m)p(s). mas sa pchaz qara uos besogna ben. Seigner dis. b(er)tran. eles uers qeu lo dis edis me be(n) uer tat. El reis dis. Eu crei ben qel uos sia ara(s) faillitz. Seigner dis.b(er)trans.be(n) mes faillitz. E com dis lo reis. Seigner lo iorn qel ualle(n)z joues reis uostre filz mori. Eu p(er)di lo saber el sen ela conoissenza. El reis qant auzi soqen. B(ertans). dizia en ploran del fil. ue(n)c li gra(n)z dolor(s)	denan Altafort. E qan Bertrans o saup, si fo molt legres qe.l reis d? Aragon era en l'ost, per so q'el era sos amics specials. E.l reis d?Aragon si mandet sos messages dinz lo castel, q'En Bertrans li mandes carn et pan e vin, et el si l?en mandet assaz. E per lo mes per qui el li mandet los presenz, el lo mandet pregan, q'el fezes, si q'el fezes los edificis mudar e far traire en outra perte, qe murs era tot rotz on ill ferian. Et el, per gran aver del rei Henric, el li dis tot so q'En Bertran li avia mandat pregan. E.l reis Henrics si fez metre dels edificis plus en aquela perte, non saup qe.l murs era rotz, e fo ades lo murs per terra e castels pres e Bertran e tota sa genz. E fo menatz al pavaillon del rei Henric, e lo reis lo receup mol mal. E.l rei Henrics si li dis: "Bertrans, vos avez dit qe anc la meitatz de vostre sen non vos bisognet nul temps, mas sapchaz q'ara vos besogna ben". "Seigner," dis Bertran "el es vers q'eu lo dis, e dis me ben vertat." E.l reis dis: "Eu crei ben q'el vos sia aras faillitz". "Seigner," dis Bertran "ben m'es faillitz". "E com?" dis lo reis. "Seigner, lo jorn qe.l valleng Joves Reis, vostre filz, mori, eu perdi lo saber, e.l sen e la conoissenza". E. l reis, qant auzi so qu'En Bertrans dizia en ploran del fil, venc li granz dolors
74v	
al cor de pietat. (et) als oillz si qe no se pot tener qe no se pasmes de dolor. E qan re uenc de pasmaison. el ad en b(er)tran e(n)plo ran dis: vos auez ben dreig. et es be razo(s) si uos auez lo sen p(er)dut p(er) lo meu fill. q(i) uos uolia meillz qe ad home del mo(n)d. Et eu p(er) amor de lui uos quit la p(er)sona elauer. el uostre castel. euos ren la mia amor. ela mia gratia. E uoz don ci(n)c cenx marcs darzen p(er) los danz qe uos auez re ceubutz. En .b(er)tran). si li cazi als pes referenli gratias (et) m(er)ces. El reis co(n) tota la soa ost sen anet. E .b(er)tran). qan saup qel re(i)s darago(n) li auia feita si laida si fo molt iratz. co(n) lo rei an fos. E si saubia co(n) el era ue(n)gutz al rei henric esser soldadiers logaditz. E saubia co(n) lo reis darago(n) era uengutz de paubra gen(er)acion. de carlades. dun castel qui ha nom carlat. qes en rosergue. en la terra del comte de rodes. En peire de carlat qera seigner del castel. p(er) ualor (et) p(er) proesa si tolz p(er) muiller la comtessa de millau. qera caseguda en erectat. E si nac un fill qui fo valenz epros. e co(n) qis lo co(n)tat de p(ro)enssa. Et us sos fillz si conqis lo comtat de barsalona. (et) ac il nom Raymonz berengiers. lo qal co(n)qis	al cor de pietat et als oillz, si qe no se pot tener qe no se pasmes de dolor. E qan revenc de pasmaison, el ad En Bertran en ploran dis: "Vos avez ben dreig, et es be razos si vos avez lo sen perdut per lo meu fill, qi vos volia meillz qe ad home del mond. Et eu, per amor de lui, vos quit la persona e l'aver e.l vostre castel, e vos ren la mia amor e la mia gratia. E voz don cinc cenx marcs d?arzen per los danz qe vos avez receubutz". En Bertran si li cazi als pes, referen li gratias et merces. E.l reis con tota la soa ost s?en anet. E Bertran, qan saup qe.l reis d?Aragon li avia feita si laida, si fo molt iratz con lo rei Anfos. E si saubia con el era vengutz al rei Henric esser soldadiers logaditz, e si saubia con lo reis d?Aragon era vengutz de paubra generacion de Carlades, d?un castel qui ha nom Carlat, q'es en Rosergue, en la terra del comte de Rodes. En Peire de Carlat, q'era seigner del castel, per valor et per proesa, si tolz per muiller la comtessa de Millau, q'era caseguda en erectat, e si n'ac un fill qui fo valenz e pros, e conqis lo contat de Proenssa et us sos fillz si conqis lo comtat de Barsalona et ac il nom Raymonz Berengiers, lo qal conqis

- letto 311 volte

Canzoniere I

A cura di Venanzi Valeria

- letto 357 volte

Riproduzione fotografica

Al manoscritto [2]

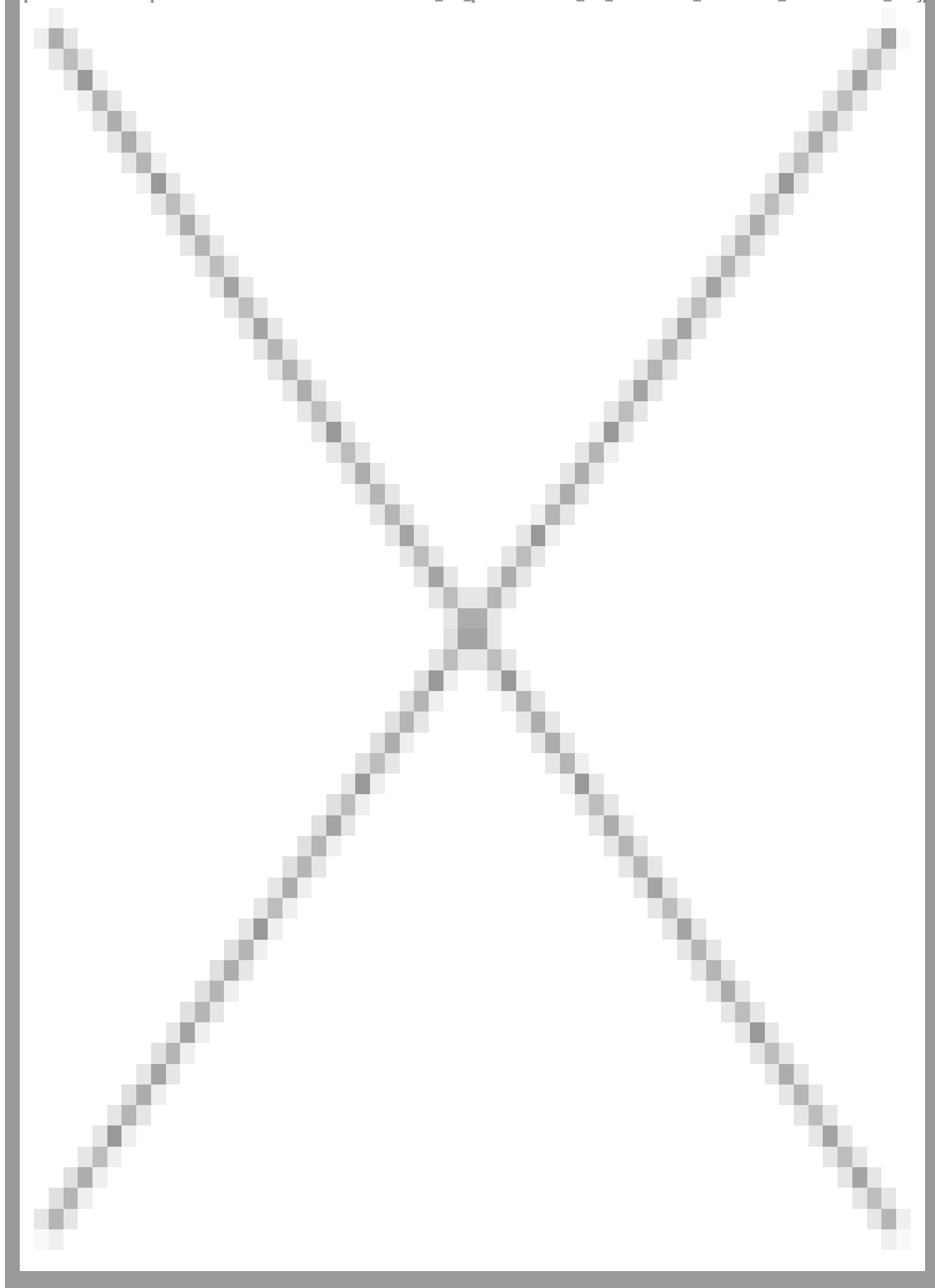
Image not found

https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/sites/default/files/Recueil_des_po%C3%A9sies_des_troubadours_%5B...%5D_btv1b8419245d_374.jpeg

Image not found

https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/sites/default/files/Recueil_des_po%C3%A9sies_des_troubadours_%5B...%5D_btv1b8419245d_375.jpeg

- letto 270 volte

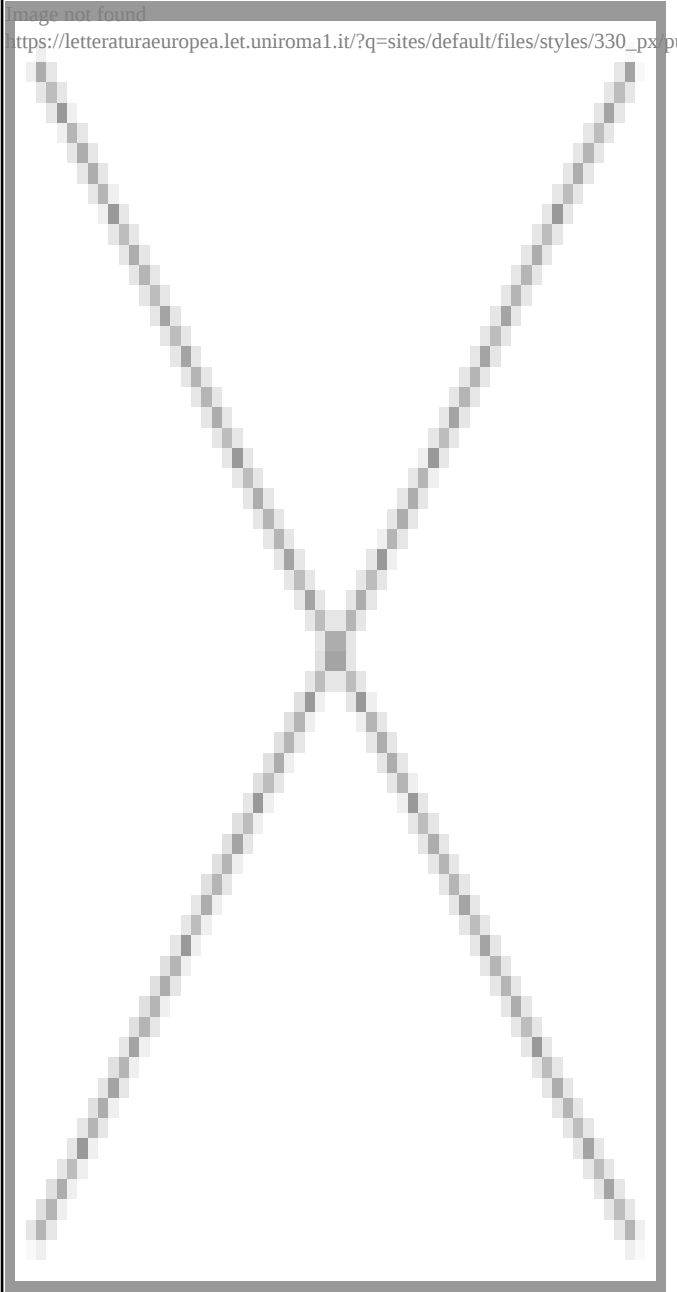
Edizione diplomatica

180v

image not found

https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/?q=sites/default/files/styles/330_px/public/imm1_0.jpg&itok=m9x-AezZ

[L]O reis enrics denglaterra.si tenia assis enb(er)-
tran de born de dins Autafort. El combatia
ab sos edeficis que molt li uolia gran mal.Car
el crezia que tota la guerra quel reis ioues sos
fillz lauia faicha quen bertrans lail agues feita
far ep(er) so era uengutz denant autafort p(er)lui des-
iritar.El reis darragon uenc enlost del rei en-
ric denant autafort.Ecant bertrans osub si fo
molt alegres quel reis darragon era enlost per
so quel era sos amics specials.el reis darragon
si mandet sos messatges dinz lo castel quen ber-
trans li mandes pan e uin e carn et el sil en man-
det assatz.eper lo messatge p(er)cui el ma(n)det los
presenz el li mandet pregan quel fezes si q(ue)l fezes
mudar los edeficis e far traire en altra part. qel
murs on il ferion era tot rotz.et el p(er) gran auer
del rei enric el li dis tot [so] quen bertrans lauia ma(n)-
dat adir.el reis enrics si fetz metre del edificis
plus enaquella part on saup quel murs era rotz
efon lo murs ades p(er)terra el castels pres enber-
trans ab tota sa gen fon menatz al pabaillon
del rei enric. el reis lo receup molt mal. El reis
enrics sil dis. Bertrans Bertrans uos auetz dig
que anc lameitatz del uostre sen nous ac mestier
nulls temps. Mas sapchatz quara uos a el ben
mestiertotz.Seigner dis enbertrans el es ben
uers queu o dissi edissi ben uertat.El reis dis eu
cre ben quel uos sia aras faillitz.Sei(n)gner dis en
bertans. [ben mes faillitz. Eco(m) dis lo reis. Sei(n)gner
dis enb(er)trans] lo iorn quel ualens ioues reis uostre
fillz mori eu p(er)di lo sen el saber ela conoisse(n)sa.
El reis qua(n)t auzi so quen bertra(n)s li dis en plora(n)
del fil.Venc li granz dolors al cor de pietat et
als oills si que nois poc tener quel no(n) pasmes
de dolor.Equant el reue(n)c de pasmazo(n). el crida
edis enploran enbertran enbertran.Vos auetz
ben drech et es ben razos si uos auetz p(er)dutz lo se(n)
p(er) mon fill. Quel uos uolia meils que ad home
del mon.Et eu p(er) amor de lui uos quit la p(er)sona
elauer el uostre castel. euos ren la mia amor e -
la mia gracia.euos don cinc cenx marcs dargen

181r 	p(er) los dans que uos auetz receubutz. Enbertran sil ca- zec als pes referrent li graciesemerces. Elreis ab tota la soa ost sen anet. Enb(er)trans can saup q(ue)l reis darragon la uia feita si laida fellonia fon molt i- ratz ab lo rei na(n)fos. Esi sabia com era uengutz al rei enric esser soudadiers logaditz. esabia com lo reis darragon era uengutz de paubra generacio(n) de carlades dun castel que anom carlat q(ue) es en la sei(n)gnoria del comte de rodes en peire de car- lat quera sei(n)gner del castel p(er) ualor ep(er) proessa si pres p(er)moiller la comtessa da millau quera ca seguda en eretat. Esin ac un fil que fon uale(n)s epros. econquis lo comtat de proenssa. Et us sos fils si conquis lo comtat de barsalona. et ac no(n) raimo(n) berre(n)gier. lo quals conquis lo regisme darragon. efo lo p(re)miers reis que anc fos enarrago(n). Et anet penre corona aroma. ecant sen tornaua efon alborc saint dalmas el mori. eremanseron- ne trei fill. Anfos lo quals fo reis darragon. aq(ue)st que fetz lo mal denbertran de born el autre donsa ncho. elautre berrengiers de besaudunes esaup comel auia traida la filla del enperador manuel. quel emperaire la uia mandada p(er) moiller ab gra(n)t tresor et ab gran auer et abmolt onrada co(n)pain gnia. elos raubet de tot lauer quella domna eill grec auian. Ecom les enuiet p(er) mar marritz eco(n) siros edesconseillatz. ecom sos fraire sanchos la uia tota p(ro)enssa ecom sesperiuret p(er) lauer q(ue)l reis enrics lidet contral comte de tolosa. ede totas aquestas razons fetz enbertrans de born lo sirue(n) tesque ditz. pois lo gens t(er)minis floris. (et) c(etera)
---	---

- letto 321 volte

Edizione diplomatico-interpretativa

180v	
------	--

[L]O reis enrics denglaterra.si tenia assis enb(er)-
tran de born de dins Autafort. Elcombatia
ab sos edeficis que molt li uolia gran mal.Car
el crezia que tota la guerra quel reis ioues sos
fillzlauiafaichaquenbertranslail agues feita
far ep(er) so era uengutz denant autafort p(er)lui des-
iritar.El reis darragon uenc enlost del rei en-
ric denant autafort.Ecant bertrans osaub si fo
molt alegres quel reis darragon era enlost per
so quel era sos amics especials.el reis darragon
si mandet sos messatges dinz lo castel quen ber-
trans li mandes pan e uin e carn et el sil en man-
det assatz.eper lo messatge p(er)cui el ma(n)det los
presenz el li mandet pregan quel fezes si q(ue)l fezes
mudar los edeficis efar traire en outra part.qel
murs on il ferion era tot rotz.et el p(er) gran auer
del rei enric el li dis tot [so] quen bertrans lauia
ma(n)-
dat adir.el reis enrics si fetz metre del edificis
plus enaquella part on saup quel murs era rotz
efon lo murs ades p(er)terra el castels pres enber-
trans ab tota sa gen fon menatz al pabaillon
del rei enric. el reis lo receup molt mal. El reis
enrics sil dis. Bertrans Bertrans uos auetz dig
que anc lameitatz del uostre sen nous ac mestier
nulls temps. Mas sapchatzquarauos a el ben
mestiertotz.Seigner dis enbertrans el es ben
uers queu o dissi edissi ben uertat.El reis diseu
cre ben quel uos sia aras faillitz.Sei(n)gner dis en
bertans. [ben mes faillitz. Eco(m) dis lo reis.
Sei(n)gner dis enb(er)trans] lo iorn quel ualens ioues
reis uostre
fillz mori eu p(er)di lo sen el saber ela conoisse(n)sa.
El reis qua(n)t auzi so quen bertra(n)s li dis en
plora(n)
del fil.Venc li granz dolors al cor de pietat et
als oills si que nois poc tener quel no(n) pasmes
de dolor.Equant el reue(n)c de pasmazo(n). el crida
edis enploran enbertran enbertran.Vos auetz
ben drech et es ben razos si uos auetz p(er)dutz lo
se(n)
p(er) mon fill. Quel uos uolia meils que ad home
del mon.Eteu p(er) amor de lui uos quit la p(er)sona
elauer el uostre castel. euos ren la mia amor e
la mia gracia.euos don cinc cenx marcs dargen

Lo reis Enrics d'Englaterra si tenia assis En
Bertran
de Born dedins Autafort e?l combatia
ab sos edeficis, que molt li volia gran mal, car
el crezia que tota la guerra que?l reis Joves, sos
fillz, l'avia faicha, qu?En Bertrans la.il agues feita
far, e per so era vengutz denant Autafort per lui
desiritar. E.l reis d'Arragon venc en l?ost del rei
Enric denant Autafort, e cant Bertrans o saub, si fo
molt alegres que.l reis d'Arragon era en l?ost, per
so qu'el era sos amics especials. E.l reis d'Arragon
si mandet sos messatges dinz lo castel, qu?En
Bertrans li mandes pan e vin e carn, et el si l'en
mandet assatz. E per lo messatge per cui el mandet
los presenz, el li mandet pregan qu'el fezes si
qu'el fezes mudar los edeficis e far traire en outra
part, qe?l
murs on il ferion era tot rotz, et el, per gran aver
del rei Enric, el li dis tot so qu?En Bertrans l'avia
mandat a dir. E.l reis Enrics si fetz metre del
edeficis
plus en aquella part on saup que.l murs era rotz,
e fon lo murs ades per terra e.l castels pres. En
Bertrans ab tota sa gen fon menatz al pabaillon
del rei Enric. E.l reis lo receup molt mal. E.l reis
Enrics si?l dis: ??Bertrans, Bertrans vos avetz dig
que anc la meitatz del vostre sen no.us ac mestier
nulls temps, mas sapchatz qu?ara vos a el ben
mestier totz!?? . ??Seigner??, dis En Bertrans, ??El
es ben vers qu?eu o dissi, e dissi ben vertat!?? , e.l
reis dis ??Eu cre ben qu?el vos sia aras faillitz??.
??Seigner?? dis En Bertrans ??Ben m'es
faillitz!??, ??E com??? dis lo reis. ??Seingner??,
dis en Bertrans, ??Lo jorn que?l valens Joves Reis,
vostre fillz, mori eu perdi lo sen, e.l saber e la
conoissensa??.
E.l reis, quant auzi so qu?En Bertrans li dis en
ploran
del fil, venc li granz dolors al cor de pietat et als
oills, si que no.is poc tener qu'el non pasmes de
dolor. E, quant el revenc de pasmazon, el crida e
dis en ploran: ??En Bertran, En Bertran, vos avetz
ben drech, et es ben razos si vos avetz perduetz lo
sen per mon fill, qu'el vos volia meils que ad
home del mon. Et eu, per amor de lui, vos quit la
persona e l'aver e?l vostre castel, e vos ren la mia
amor e la mia gracia, e vos don cinc cenx marcs
d?argen

p(er) los dans que uos auetz receubutz. Enbertran sil
ca -
zec als pes referrent li gracias emerces.El reis ab
tota la soa ost sen anet. Enb(er)trans can saup q(ue)l
reis
darragon la uia feita si laida fellonia fon molt i-
ratz ab lo rei na(n)fos.Esi sabia com era uengutz al
rei enric esser soudadiers logaditz.esabia com lo
reis darragon era uengutz de paubra generacio(n)
de carlades dun castel que anom carlat q(ue) es en
la sei(n)gnoria del comte de rodes en peire de car-
lat quera sei(n)gner del castel p(er) ualor ep(er)
proessa
si pres p(er)moiller la comtessa da millau quera ca
seguda en eretat. Esin ac un fil que fon uale(n)s
epros.econquis lo comtat de proenssa.Et us sos
fils si conquis lo comtat de barsalona.et ac no(n)
raimo(n) berre(n)gier. loqualsconquis lo regisme
darragon. efo lo p(re)miers reis que anc fos
enarrago(n).
Et anet penre corona a roma. ecant sen tornaua
efon alborc saint dalmas el mori. eremanserone
ne trei fill. Anfos lo quals fo reis darragon. aq(ue)st
que fetz lo mal denbertran de born elautre donsa
ncho.elautreberrengiers de besaudunesaup
comel auia traida la filla del enperador manuel.
quel emperaire la uia mandada p(er) moiller ab
gra(n)t
tresor et ab gran auer et abmolt onrada co(n)pain
gnia.elos raubet de tot lauer quella domna eill
grec auian. Ecom les enuiet p(er) mar marritz eco(n)
sirosedesconseillatz.ecomsosfrairesanchos la
uia tota p(ro)enssa ecom sesperiuret p(er) lauer
q(ue)l reis
enrics lidet contral comte de tolosa. edetotas
aquestas razons fetz enbertrans de born lo sirue(n)
tesque ditz. pois lo gens t(er)minis floris. (et) c(etera)

per los dans que vos avetz receubutz??. En
Bertran si.l cazec als pes, referrent li gracias e
merces. E.l reis ab tota la soa ost s'en anet. En
Bertrans, can saup que?ll reis d?Arragon l?avia
faite si laida fellonia, fon molt iratz
ab lo rei N?Anfos, e si sabia com era vengutz al
rei Enric esser soudadiers logaditz, e sabia com lo
reis d?Arragon era vengutz de paubra generacion
de Carlades, d?un castel que a nom Carlat, que es
en
la seingnoria del Comte de Rodes. En Peire de
Carlat, qu?era seingner del castel, per valor e per
proessa,
si pres per moiller la comtessa da Millau, qu?era
caseguda en eretat e si n?ac un fil que fon valens
e pros, e conquis lo comtat de Proenssa. Et us sos
fils si conquis lo comtat de Barsalona et ac non
Raimon Berrengier, lo quals conquis lo regisme
d?Arragon e fo lo premiers reis que anc fos en
Arragon.
Et anet penre corona a Roma e, cant s?en tornava
e fon al borc Saint Dalmas, el mori e remanserone
ne trei fill: Anfos lo quals fo reis d?Arragon,
aquest que fetz lo mal d?En Bertran de Born,
l?autre, Don Sancho,
e l?autre, Berrengiers de Besaudunes. E saup
com el avia traida la filla del enperador Manuel,
que l'emperaire l?avia mandada per moiller ab
grant tresor et ab gran aver et ab molt onrada
conpaingnia,
e los reubet de tot l?aver quella domna e ill
Grec avian; e com les enuiet per mar marritz e
consiros e desconseillatz; e com sos fraire Sanchos
l?avia tota Proenssa; e com s?esperjuret per l?aver
que.l reis Enrics li det contra.l comte de Tolosa. E
de totas aquestas razons fetz En Bertrans de Born
lo sirventes que ditz , *Pois lo gens terminis floris*
etc.

- letto 264 volte

Canzoniere K

A cura di Anna Spissu

- letto 323 volte

Riproduzione fotografica

Al manoscritto [3]

Image not found
https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/sites/default/files/Chansonnier_provenc%CC%A7al_%5BChansonnier_K%5D__btv1b60007960_355.jpeg

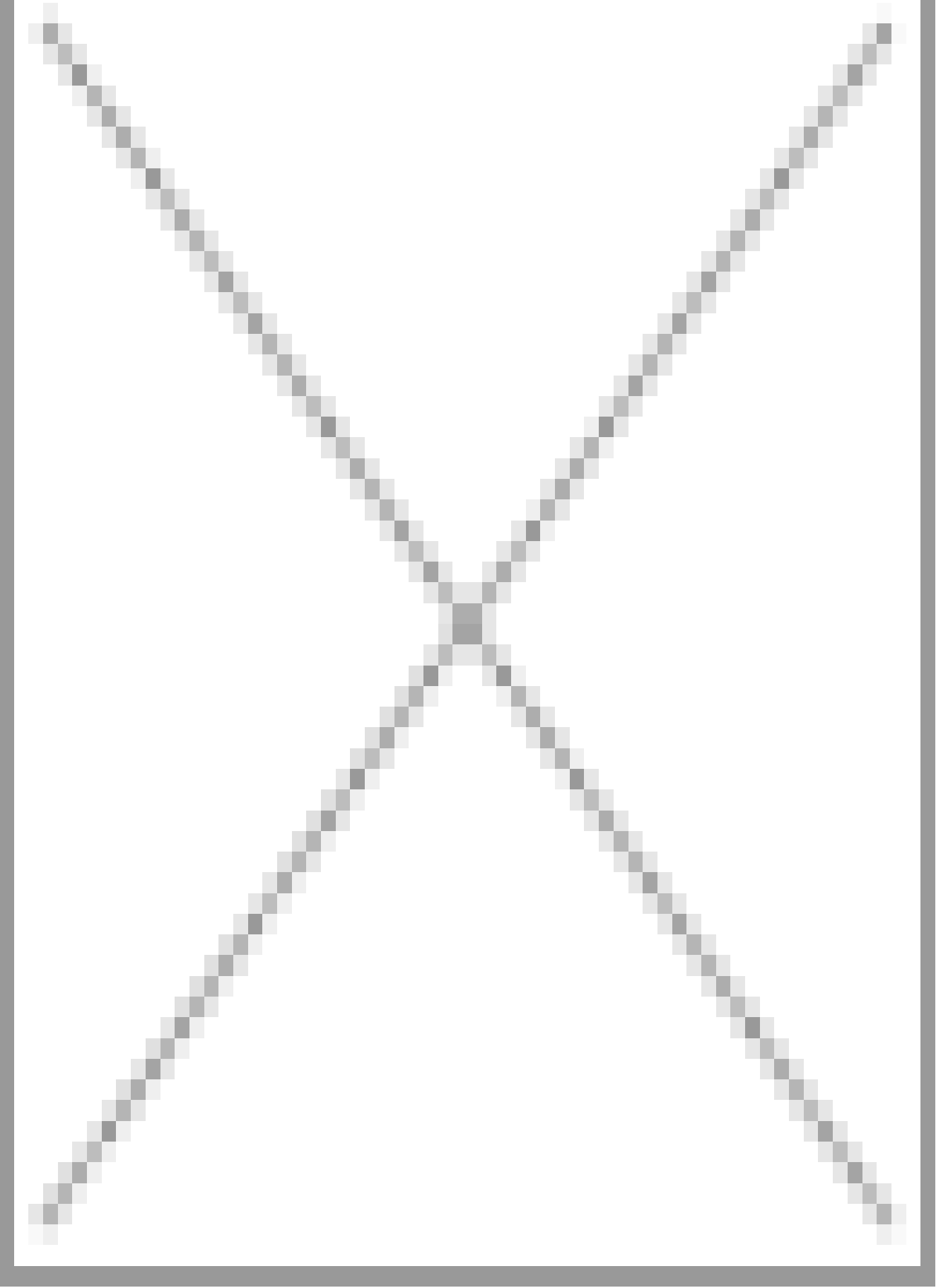

Image not found

https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/sites/default/files/Chansonnier_provenc%CC%A7al_%5BChansonnier_K%5D__btv1b60007960_356.jpeg

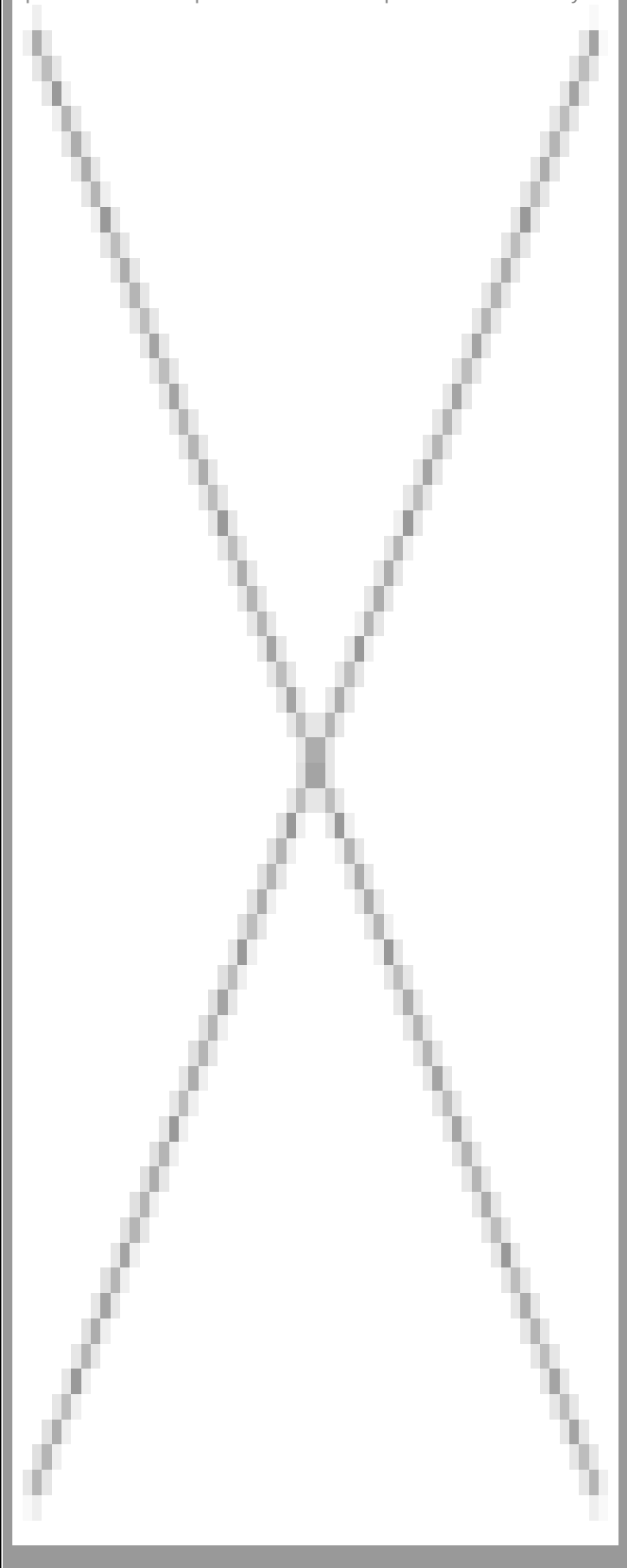

- letto 287 volte

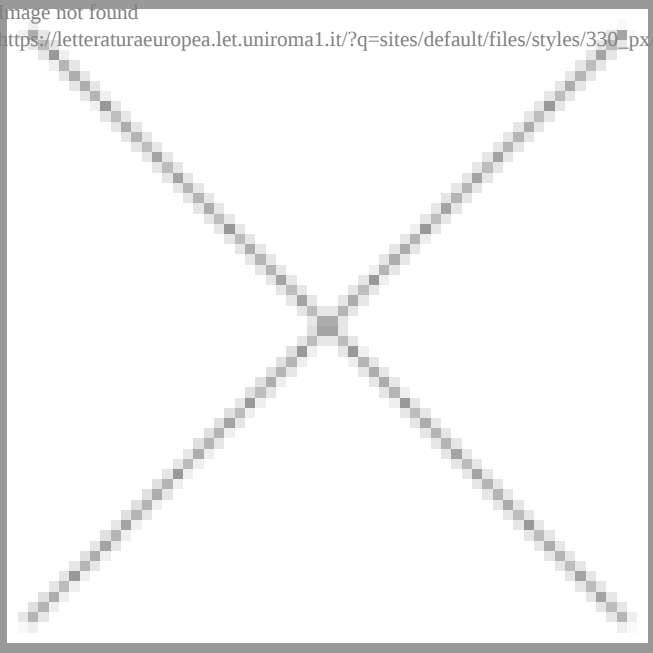
Edizione diplomatica

66r	
 image not found https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/?q=sites/default/files/styles/330_publication_image/public/Can%20el%20grezia%20que%20tota%20la%20guerra%20quel%20reis%20ioues%20sos%20filz%20la%20uia%20facha%20qen%20bertrans%20lail%20agues%20faita%20far%20e%20per%20so%20era%20uengutz%20denant%20autafort%20per%20lui%20desiritar.%20El%20reis%20daragon%20ue(n)c%20en%20lost%20del%20rei%20enric%20denant%20autafort.%20Ecant%20bertrans%20osaub%20si%20fo%20molt%20alegres%20quel%20reis%20daragon%20era%20en%20lost%20per%20so%20quel%20era%20sos%20amics%20especials.%20el%20reis%20daragon%20si%20mandet%20sos%20messatges%20dinz%20lo%20castel%20qen%20bertrans%20li%20mandes%20pan%20e	Lo reis enrics denglaterra si tenía assis en bertran de born de dins autafort. el combatía abses edeficis que molt li uolia gra(n) mal. Can el crezia que tota la guerra quel reis ioues sos filz la uia facha qen bertrans lail agues feita far e per so era uengutz denant autafort per lui desiritar. El reis daragon ue(n)c en lost del rei enric denant autafort. Ecant bertrans osaub si fo molt alegres quel reis da- ragon era en lost per so quel era sos amics espe- cials. el reis daragon si mandet sos messatges dinz lo castel qen bertrans li mandes pan e

image not found
https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/?q=sites/default/files/styles/330_

uin ecaru et el sil en mandet assatz. eper lo
messatge per cui el mandet los prese(n)z el li
mandet pregan quel fezes si quel fezes mu-
dar los edificis efar traire en outra part. q(ue)l
murs on il ferion era totz rotz. et el p(er) gran
auer del rei enric el li dis tot so quen bertra(n)s
lauia mandat adir. el reis enrics si fetz met-
re del edificis plus en aquella part on saup
quel murs era rotz efon lo murs ades per ter-
ra el castels pres en bertrans ab tota sa gen
fon menatz al pabaillon del rei enric. el re-
is lo receup molt malt. El reis enrics sil
dis. bertran bertran uos auetz dig que anc
la meitatz del uostre sen nous ac mestier nu-
lls temps. Mas sapchatz quara uos a el ben
mestier totz. Seigner dis enbertrans el es be(n)
uers queu odissi edissi ben uertat. El reis dis
eu cre ben quel uos sia aras faillitz . Ecom dis lo re-
is. Seigner dis enbertrans. lo iorn quel ua-
lens ioues reis uostre fillz mori eu perdi lo se(n)
el saber e la conoissenssa. El reis cant auzi so
quen bertrans li dis en ploran del fill. uencli
granz dolors al cor de pietat. et als oills si
que nois poc tener quel no(n) pasmes de dolor.
E<l>quant el [re]uenc de pasmazon. el crida edis
en ploran enbertran enbertran. uos auetz be(n)
drech et es ben razos si uos auetz perdut lo se(n)
per mo(n) fill. Quel uos uolia meils qe ad ho-
me del mon. Et eu per amor de lui uos quit
la persona. elauer. el uostre castel. euos ren
la mia amor ela mia gracia. euos don cinc
cenz marcs dargen per los dans que uos [auetz]
receubutz. Enbertran sil cazec als pes refer-
rent li gracias emerces. Elreis ab tota la soa ost
sen anet. Enbertrans can saup quel reis
daragon lauía feita si laida fellonia fon mo-
lt iratz ab lo rei na(n)fos. Esi sabia comel era
uengutz al rei enric esser soudadiers loga-
ditz. esabia com lo reis daragon era uenguz
de paubra generation de carlades duncastel
que anom carlat q(ue) es en la seingnoria del
comte de rodes en peire de carlat quera sei-
gner del castel per ualor eper proessa si p(re)s
per moiller la comtessa da millau quera ca-
seguda en eretat. esin ac un fill que fo(n) ua-
lens e pros. e conquis lo comtat de proensa.
Et us sos fils si conquis lo comtat de barsa-
lona. et ac nom raimon berengier . lo qu-
als co(n)quis lo regissme daragon. efo lo p(re)-

	miers reis que ancfos en aragon. Et anet penre corona aroma. ecant sen tornaua e fo(n) alborc saint dalmas el mori. et remansero(n) netrei fil. Amfos lo quals fo reis daragon. Aquest que fetz lo mal denbertran de born. elautre don sancho. elautre berrengiers de besaudunes. esaup com el auia traida la filla del emperador manuel. quel emperaire lauia mandada per moiller ab grant tresor et ab gran auer et ab molt onrada co(n)paignia. et los raubet de tot lauer quella domna eil grec auian. Ecom les enuiet per mar marritz e conssiros edesconseillatz. ecom sos fraire sanchos la uia tota proensa ecom sesperiuret p(er) lauer quel reis enrics li det contral comte de tolosa. ede toutes aquestas razons fetz enbertrans de born lo siruents que ditz. puis lo gens terminisfloris et sespandis.(et)c(etera).
---	--

- letto 343 volte

Edizione diplomatico-interpretativa

66r	
Lo reis enrics denglaterra si tenía assis en bertran de born de dins autafort. el combatía abses edeficis que molt li uolia gra(n) mal. Car el crezia que tota la guerra quel reis ioues sos filz la uia facha qen bertrans lail agues feita far e per so era uengutz denant autafort per lui desiritar. El reis daragon ue(n)c en lost del rei enric denant autafort. Ecant bertrans osaub si fo molt alegres quel reis daragon era en lost per so quel era sos amics especials. el reis daragon si mandet sos messatges dinz lo castel qen bertrans li mandes pan e	Lo reis Enrics d'Englaterra si tenia assis En Bertran de Born dedins Autafort e?l combatia ab ses edificis, que molt li volia gran mal, car el crezia que tota la guerra que?l Reis Joves, sos fils, l'avía facta qu'En Bertrans la. il agues feita far, e per so era vengutz denant Autafort per lui desiritar. E.l reis d'Aragon venc en l'ost del rei Enric denant Autafort e, cant Bertrans o saub, si fo molt alegres que.l reis d'Aragon era en l'ost, per so qu'el era sos amics especials. E.l reis d'Aragon si mandet sos messatges dinz lo castel q'En Bertrans li mandes pan,

uin e carn et el sil en mandet assatz. e per lo messatge per cui el mandet los prese(n)z el li mandet pregan quel fezes si quel fezes mudar los edificis e far traire en outra part. q(ue)l murs on il ferion era totz rotz. et el p(er) gran auer del rei enric el li dis tot so quen bertra(n)s laua mandad adir. el reis enrics si fetz metre del edificis plus en aquella part on saup quel murs era rotz e fon lo mursades per terra el castels pres en bertrans ab tota sa gen fon menatz al pabaillon del rei enric. el reis lo receup molt malt. El reis enrics sil dis. bertran bertran uos auetz dig que anc la meitatz del uostre sen nous ac mestier nulls temps. Mas sapchatz quara uos a el ben mestier totz. Seigner dis enbertrans el es be(n) uers queu odissi edissi ben uertat. El reis dis eu cre ben quel uos sia aras faillitz . Ecom dis lo re-

is. Seigner dis enbertrans. lo iorn quel ualens ioues reis uostre fillz mori eu perdi lo se(n) el saber e la conoissenssa. El reis cant auzi so qen bertrans li dis en ploran del fill. uencli granz dolors al cor de pietat. et als oills si que nois poc tener quel no(n) pasmes de dolor. E<l>quantel [re]uenc de pasmazon. el crida edis en ploran enbertran enbertran. uos auetz be(n) drech et es ben razos si uos auetz perdit lo se(n) per mo(n) fill. Quel uos uolia meils qe ad home del mon. Et eu per amor de lui uos quit la persona. elauer. el uostre castel. euos ren la mia amor ela mia gracia. euos don cinc cenx marcs dargen per los dans que uos [auetz] receubutz. Enbertran sil cazec als pes referrent li gracias emerces. Elreis ab tota la soa ost sen anet. Enbertrans can saup quel reis daragon lauía feita si laida fellonia fon molt iratz ab lo rei na(n)fos. Esi sabia comel era uengutz al rei enric esser soudadiers logaditz. esabia com lo reis daragon era uenguz de paubra generation de carlades duncastel que anom carlat q(ue) es en la seingnoria del comte de rodes en peire de carlat quera seigner del castel per ualor e per proessa si p(re)s per moiller la comtessa da millau quera casegada en eretat. esin ac un fill que fo(n) ualens e pros. e conquis lo comtat de proensa. Et us sos fils si conquis lo comtat de barsalona. et ac nom raimon berengier . lo quals co(n)quis lo regissme daragon. efo lo p(re)-

vin e carn, et el si l' en mandet assatz. E per lo messatge per cui el mandet los presenz el li mandet pregan qu?el fezes si qu?el fezes mudar los edificis e far traire en outra part, que.l murs on il ferion era totz rotz. Et el, per gran aver del rei Enric, el li dis tot so qu?En Bertrans l?avia mandat a dir. E.l reis Enrics si fetz metre del edificis plus en aquella part on saup que.l murs era rotz e fon lo murs ades per terra e?l castels pres. En Bertrans ab tota sa gen fon menatz al pabaillon del rei Enric. E.l reis lo recup molt mal. E.l reis Enrics si?l dis: ?Bertran, Bertran, vos avetz dig que anc la meitatz del vostre sen no.us ac mestier nulls temps, mas sapchatz qu?ara vos a el ben mestier totz?. ?Seigner?, dis En Bertrans, ?El es ben vers qu?eu o dissi, e dissi ben vertat.? E.l reis dis: ?Eu cre ben qu?el vos sia aras faillitz.? E com dis lo reis, ?Seigner? dis En Bertrans ?lo jorn que.l valens Joves Reis, vostre fillz, mori, eu perdi lo sen e.l saber e la conoissenssa?. E.l reis, cant auzi so q?En Bertans li dis en ploran del fill, venc li granz dolors al cor de pietat et als oills, si que no.is poc tener qu?el non pasmes de dolor. E quant el revenc de pasmazon, el crida e dis en ploran: ?En Bertran, En Bertran, vos avetz ben drech et es ben razos si vos avetz perdit lo sen per mon fill, qu?el vos volia meils qe ad home del mon. Et eu, per amor de lui, vos quit la persona, e l?aver, e.l vostre castel, e vos ren la mia amor e la mia gracia, e vos don cinc cenx marcs d?argen per los dans que vos avetz receubutz?. En Bertran si?l cazec als pes, referrent li gracias e merces. E.l reis ab tota la soa ost s?en anet. En Bertrans, can saup que.l reis d?Aragon l?avia feita si laida fellonia, fon molt iratz ab lo rei N?Anfos. E si sabia com el era vengutz al rei Enric esser soudadiers logaditz, e sabia com lo reis d?Aragon era venguz de paubra generation de Carlades, d?un castel que a nom Carlat, que es en la seingnoria del comte de Rodes. En Peire de Carlat, qu?era seigner del castel per valor e per proessa, si pres per moiller la comtessa da Millau, qu?era casegada ed eretat. E si n?ac un fill que fon valens e pros e conquis lo comtat de Proensa. Et us sos fils si conquis lo comtat Barsalona et ac nom Raimon Berengier, lo quals conquis lo regissme d?Aragon e fo lo pre-

66v	
miers reis que anc fós en aragon. Et anet penre corona a Roma e, cant s'en tornava e fon al borc Saint Dalmas, el morí. Et remanseron ne trei fil: Amfos, lo quals fo reis d'Aragon, aquest que fetz lo mal d'En Bertran de Born, e l'autre, Don Sancho, e l'autre Berrengiers de Besaudunes. E saup com el avia traïda la filla del emperador Manuel, quel emperaire la via mandada per moïller ab grant auer et ab molt onrada co(n)païnia. et los raubet de tot lauer quella domna e il grec auian. E com les enuiet per mar marritz e conssiros edesconseillatz. e com sos fraire sanchos la uia tota proensa e com sesperiuret p(er) lauer quel reis enrics li det contral comte de tolosa. e de toutes aquestas razons fetz enbertrans de born lo sirventes que ditz. puis lo gens terminis floris et sespandis.(et)c(etera).	miers reis que anc fós en Aragon. Et anet penre corona a Roma e, cant s'en tornava e fon al borc Saint Dalmas, el morí. Et remanseron ne trei fil: Amfos, lo quals fo reis d'Aragon, aquest que fetz lo mal d'En Bertran de Born, e l'autre, Don Sancho, e l'autre Berrengiers de Besaudunes. E saup com el avia traïda la filla del emperador Manuel, que l'emperaire l'avia mandada per moïller ab grant tresor et ab gran aver et ab molt onrada compaignia, et los raubet de tot l'aver quella domna e il Grec auian; e com les enuiet per mar marritz e conssiros e desconseillatz; e com sos fraire Sanchos l'avia tota Proensa; e com s'esperjuret per l'aver que l reis Enrics li det contra l comte de Tolosa. E de toutes aquestas razons, fetz En Bertrans de Born lo sirventes que ditz ?Puis lo gens terminis floris et s'espandis? etc.

- letto 362 volte

Credits | Contatti | © Sapienza Università di Roma - Piazzale Aldo Moro 5, 00185 Roma T (+39) 06 49911 CF 80209930587 PI 02133771002

Source URL: <https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/?q=laboratorio/tradizione-manoscritta-1011>

Links:

[1] https://digi.vatlib.it/view/MSS_Chig.L.IV.106.pt.A

[2] <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8419245d/f374.item.r=Chansonnier.langFR>

[3] <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b60007960/f355.item.r=chansonnier.langFR>